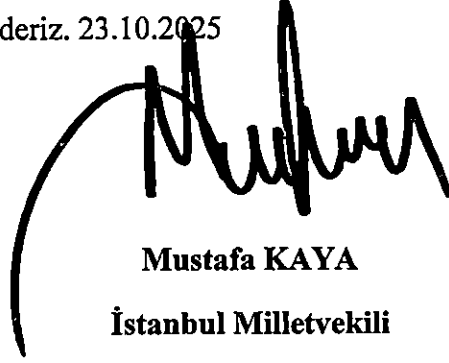

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız; mali haklar, vergi muafiyetleri, pasaport işlemleri, emeklilik düzenlemeleri ve konsolosluk hizmetleri gibi konularda ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır. Bu sorunlar, Türkiye ile bağlarını zayıflatmakta ve genel kamu yararı açısından sorun teşkil etmektedir. Bu bağlamda yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının ve çözüm önerilerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınarak tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 23.10.2025

Mustafa KAYA

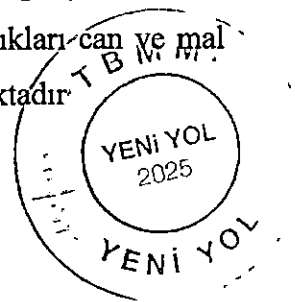
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Yurtdışında yaklaşık 8 milyonu aşan Türk vatandaşı ve vatandaş olmasa da köken açısından ülkemizle bağlantıları devam eden insanlarımız yaşamaktadır. Bu topluluklar, bulundukları ülkelerde sadece ekonomik değil; aynı zamanda sosyal, kültürel ve siyasal açıdan da önemli roller üstlenmektedir. Ancak bu potansiyel, çeşitli sorunlar nedeniyle tam olarak değerlendirilememektedir. “Yurt dışında yabancı, Türkiye’de gurbetçi” olarak görülen vatandaşlarımızın sorunlarına yeterince ihtimam gösterilmemekte ve göz ardı edilmektedir.

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın karşılaştıkları başlıca sorunlar şunlardır:

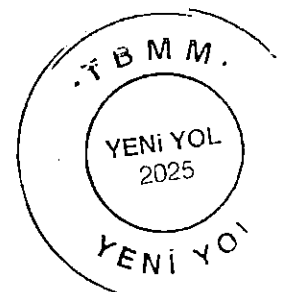
- Vatandaşlarımızın pasaport harçları ve resmi evrak ücretlerinin yüksek olması, konsolosluk hizmetlerine erişim zorluğu yaşanması ve personel yetersizliği nedeniyle nitelikli hizmet alınamamaktadır.
- Türkçe eğitim imkânlarının yetersizliği, ikinci ve üçüncü kuşakta dil ve kimlik erozyonuna yol açmaktadır. Yurtdışındaki vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadığı bölgelerdeki ilk ve orta dereceli okullarda Türkçe seçmeli ikinci ders olarak kabul edilmemektedir.
- Bazı ülkelerde çifte vatandaşlık hakkının sınırlanması, askerlik bedeli ve yükümlülükleri konusunda belirsizlikler yaşanmaktadır. Ayrıca bedelli askerlik ücretinin daha makul seviyelerde tutulması gerekmektedir.
- Sosyal güvenlik anlaşmaları kapsamındaki uygulama farkları, emeklilik haklarının kullanımında karmaşa doğurmaktadır. AB ülkelerinde yıllarca çalıştıktan sonra Türkiye’ye dönen vatandaşlarımız 1970 yılında imzalanan katma protokole rağmen işverenlerinden kesilen primlerini geri alamamaktadır.
- Siyasi temsil ve aidiyet duygusu eksikliği giderilmeli, Türkiye’deki süreçlere katılımları sağlanmalı, TBMM’de temsil edilmeleri için Yurtdışı seçim çevresi oluşturulması yönünde düzenlemeler yapılmalıdır.
- Özellikle Avrupa ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımıza dönük ırkçı yaklaşımlar sergilenmekte, önemli bir kısmı, günlük yaşamda ve iş hayatında ayrımcılığa maruz kalmaktadır.
- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız karayoluyla Türkiye’ye gelişlerinde ve Türkiye’den dönüş yolculuklarında, güzergahtaki ülkelerde karşılaştıkları can ve mal güvenliği sorunları ile uğraşmakta, haksız muamelelerle karşılaşmaktadır.

- Özellikle yaz mevsimlerinde Havayolu taşımacılığında fahiş fiyat uygulanmakta tavan fiyat belirlenmemektedir
- Avrupa ülkelerinden alınan meslek diplomaları Türkiye'de meslek lisesi diplomasına denk sayılmamaktadır.
- Anavatana kesin dönüş kararı alan vatandaşlarımızın motorlu araçlarının gümrük, KDV ve ÖTV vergileri bir problem olarak durmaya devam etmektedir.
- Yurtdışı borçlanma ile emekli olan kişilerin tam zamanlı çalışma hakkına sahip olması için düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.
- Mavi Kartlı vatandaşlarımızın Türkiye'deki diğer vatandaşlarımız gibi seçme ve seçilme hakkına sahip olmalarının sağlanması yönünde talepler bulunmaktadır.
- Otomatik Finansal Bilgi Paylaşımı Sözleşmesi ileri düzeyde mağduriyetler oluşturmaya başlamıştır. Finansal verilerin gizlilik ve güvenliği sağlanmalıdır.

Tüm bu sorunlarının bütüncül biçimde ele alınması, ilgili kurumların (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı vb.) koordinasyonunun artırılması, vatandaşlarımızın hak ve menfaatlerini koruyacak kalıcı politikaların oluşturulması gerekmektedir. Gerekirse; ülke nüfusunun neredeyse %10'una tekabül eden yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın her türlü sorun ve işlemlerinin verimli, hızlı ve doğru bir şekilde çözüme kavuşturulması için "Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Bakanlığı" kurulması düşünülmelidir.

Bu bağlamda, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın; mali haklar, vergi muafiyetleri, emeklilik düzenlemeleri, eğitim ve meslek edindirme, uluslararası protokoller, pasaport işlemleri ve konsolosluk hizmetleri gibi konulardaki sorunlarının çok yönlü biçimde araştırılması ve çözüm yollarının belirlenmesi için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması büyük önem arz etmektedir.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
İRFAN KARATUTLU	KAHRAMANMARAŞ	
MEHMET EMİN EKMEK	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

